

Economische betekenis Kop van Noord-Holland

Aanvullende notitie bij de Havenmonitor 2023

November 2023

Martijn Streng (Erasmus UPT)

In samenwerking met Robbert de Ruijter (CBS)

Aanleiding en methodiek

In de havenmonitor wordt op basis van een geografische en sectorale afbakening de economische betekenis van de Nederlandse zeehavens in kaart gebracht. De geografische afbakening bestaat uit twee onderdelen; enerzijds een primair havengebied waarin in principe alle werkgelegenheid wordt meegenomen en de rest van de gemeente waarin strakker naar een sectorale afbakening (op basis van SBI codes) gekeken wordt. Voor een volledig overzicht van de uitgangspunten en de methodologie van de havenmonitor verwijzen wij naar de havenmonitor 2023, te vinden via de website van Erasmus UPT. Naar aanleiding van de nationale havenmonitor, die Erasmus UPT uitvoert in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, is vanuit Port of Den Helder een aanvullende vraag op de informatie uit de havenmonitor ontstaan. Er is -bij alle zeehavens- sprake van bedrijvigheid die buiten de afbakening van de havenmonitor valt, bijvoorbeeld het zogeheten vestigingsplaats effect. Voor de haven van Den Helder is er sprake van een aantal haven- en maritieme bedrijven die verspreid over de kop van Noord-Holland gevestigd zijn, die buiten de afbakening van de havenmonitor vallen. Port of Den Helder wil graag inzicht in de werkgelegenheid en toegevoegde waarde van deze bedrijvigheid en heeft Erasmus UPT en CBS gevraagd deze analyse uit te voeren, conform de methodiek die deze twee partijen ook in de havenmonitor gebruiken. Dit onderzoek, aanvullend op de havenmonitor, geeft inzicht in de totale economische betekenis van de haven van Den Helder voor de bredere regio door het meenemen van, naast de directe werkgelegenheid in de haven, ook de in de regio gevestigde werkgelegenheid. Dit onderzoek richt zich uitsluitend op de directe effecten; ter voorkoming van overlap en dubbelstellingen. Het is namelijk de verwachting van de onderzoekers dat een deel van de in de havenmonitor als indirecte werkgelegenheid en toegevoegde waarde zich in de kop van Noord-Holland bevindt. Deze nog een keer meenemen zou tot onjuiste dubbelstellingen leiden; het is dus ook niet mogelijk om de directe werkgelegenheid uit deze studie op te tellen bij de indirecte effecten uit de havenmonitor.

Resultaten

Onderstaande tabellen¹ geven een overzicht van de werkgelegenheid (in FTE), toegevoegde waarde in miljoenen euro's en het aantal bedrijfsvestigingen in de periode 2020-2022. Voor deze notitie over 2022 is voortgebouwd op de uitgebreide exercitie en analyse die vorig jaar is uitgevoerd voor de bedrijvenlijsten.

Er is naast de economische betekenis van de bedrijven die zijn opgenomen in de havenmonitor dus nog sprake van een substantiële hoeveelheid bedrijven die als havengerelateerd te omschrijven zijn in de rest van de Kop van Noord-Holland. De economische betekenis van deze bedrijven in de Kop van Noord Holland is in 2022 licht toegenomen van 2.740 naar 2.860 werknemers. De toegevoegde waarde is toegenomen van 340 miljoen euro naar 471 miljoen euro. De groei in de kop van Noord-Holland is kleiner dan de groei in de Port of Den Helder, waar als gevolg van de hoge gasprijzen de toegevoegde waarde van vooral de industrie en groothandel heel sterk toegenomen is. Uit deze cijfers blijkt in ieder geval wel duidelijk dat de economische betekenis van de havengerelateerde werkgelegenheid zich in Den Helder niet beperkt tot het havengebied. De economische betekenis zit vooral in de sectoren industrie en groothandel en Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart. Deze bedrijvigheid en economische betekenis laat het bredere regionale karakter van de haven van Den Helder zien.

---

¹ Alle tabellen kunnen door afrondingen soms net afwijkende optellingen bevatten. Dit heeft mede te maken met de afronding vanuit het CBS

Werkgelegenheid

2022

Tabel 1: havengerelateerde werkgelegenheid Kop van Noord Holland

Werkgelegenheid in werknemers in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	45	0	45
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	540	0	540
Industrie en groothandel	870	1.310	2.180
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.290	1.550	2.840
Totaal	2.745	2.860	5.605

2021

Tabel 2: havengerelateerde werkgelegenheid Kop van Noord Holland

Werkgelegenheid in werknemers in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	43	0	43
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	520	0	520
Industrie en groothandel	820	1.270	2.090
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.160	1.470	2.630
Totaal	2.543	2.740	5.283

2020

Tabel 3: havengerelateerde werkgelegenheid Kop van Noord Holland

Werkgelegenheid in werknemers in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	40	0	40
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	520	0	520
Industrie en groothandel	870	1.260	2.130
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.240	1.460	2.700
Totaal	2.670	2.720	5.390

Toegevoegde waarde

2022

Tabel 4: havengerelateerde toegevoegde waarde Kop van Noord Holland 2022

Toegevoegde waarde in mln euro in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	11 mln	0 mln	11 mln
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	64 mln	0 mln	64 mln
Industrie en groothandel	784 mln	294 mln	1.078 mln
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	172 mln	177 mln	349 mln
Totaal	1.031 mln	471 mln	1.502 mln

2021

Tabel 5: havengerelateerde toegevoegde waarde Kop van Noord Holland 2021

Toegevoegde waarde in mln euro in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	10 mln	0 mln	10 mln
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	51 mln	0 mln	51 mln
Industrie en groothandel	368 mln	201 mln	569 mln
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	120 mln	138 mln	258 mln
Totaal	549 mln	340 mln	889 mln

2020

Tabel 6: havengerelateerde toegevoegde waarde Kop van Noord Holland 2020

Toegevoegde waarde in mln euro in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	9 mln	0 mln	9 mln
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	48 mln	0 mln	48 mln
Industrie en groothandel	43 mln	48 mln	91 mln
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	147 mln	315 mln	462 mln
Totaal	247 mln	363 mln	610 mln

Aantal bedrijven

2022

Tabel 7: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2022

Aantal haven- en maritieme bedrijven in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	38	0	38
Industrie en groothandel	102	36	138
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	114	42	156
Totaal	254	78	332

2021

Tabel 8: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2021

Aantal haven- en maritieme bedrijven in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	37	0	37
Industrie en groothandel	96	36	132
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	113	43	156
Totaal	246	79	325

2020

Tabel 9: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2020

Aantal haven- en maritieme bedrijven in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	37	0	37
Industrie en groothandel	91	30	121
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	110	33	143
Totaal	238	63	301

Omzet

2022

Tabel 10: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2022

Omzet in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	180	0	180
Industrie en groothandel	2.173	792	2.965
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	400	573	973
Totaal	2.754	1.364	4.118

2021

Tabel 11: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2021

Omzet in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	151	0	151
Industrie en groothandel	1.673	616	2.289
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	288	447	735
Totaal	2.111	1.064	3.175

2020

Tabel 12: aantal havengerelateerde bedrijven Kop van Noord Holland 2020

Omzet in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Kop van Noord-Holland	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	148	0	148
Industrie en groothandel	1.190	504	1.694
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	306	599	905
Totaal	1.644	1.103	2.747